

Pochyby Jana Křtitele

Hošťálková 9. 12. 2018

Písně: 213, 650, 260, 635, 304

Čtení z Písma: Izaiáš 35; ev. Matouše 11, 2 - 6

Text kázání: ev. Matouše 11, 3

Milí bratři a sestry,

otcem těchto pochybností o Ježíši Kristu je Jan Křtitel. Je to pro nás trochu překvapením, ne-li přímo zklamáním, že tak veliký Boží muž - muž víry, horlivosti, opravdovosti, připravovatel cesty Páně - a právě on o Ježíši Kristu zapochyboval. Co asi bylo nejvlastnějším důvodem jeho pochybností?

Nejspíš i Janovy představy o Mesiáši byly zcela jiné, než jak je na sobě Ježíš Kristus ztělesňoval. I Jan Křtitel vyhlížel Mesiáše především jako přísného a neúprosného soudce, který se - až přijde - vypopořádá s veškerým zlem, zatratí všechny ty kdo se dopouští nepravosti, ve všem zjedná nápravu a zavede na tomto světě pořádek. Pokud jde o hřích, nepravosti a jakékoli přestoupení Boží vůle, pak nebude nikoho pardonovat.

Proto s takovou horlivostí a neohrožeností kázal: „**Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské.**“ „**Sekera už je přiložena ke kořeni stromu.**“ Jan chápal příchod Mesiáše jako zásah do všech oblastí života - náboženské, mravní, sociální i politické. Kázal proti farizeům a zákoníkům (nazval je dokonce hadím, ďáblovým plemenem), proti pýše žoldněřů, poživačnosti a zhýralosti celníků, dokonce i proti samotnému králi Herodovi. Bylo mu dáno poznat tu skutečnost, že se všichni odchýlili z dobré Boží cesty a zhřešili, že „**není kdo by činil dobré, není ani jednoho**“.

A protože Jan smýšlel právě takto, byl dosavadním Ježíšovým vystupováním poněkud zklamán, nebo alespoň ne plně uspokojen. Některé Ježíšovy skutky a jeho kázání sice nasvědčovaly tomu, jakoby přišel od Boha, ovšem k ničemu více se Ježíš neodhodlal. Ani zdaleka neuplatnil svou mesiášskou moc, nijak nenaplnil tužby a očekávání tehdejší doby. A tak za ním Jan poslal dva ze svých učedníků a chtěl od něj slyšet jasné slovo, aby věděl, na čem vlastně je. Ať to tedy Ježíš otevřeně přizná jestli Mesiáš je, a nedělá s tím žádné tajnosti. Ať nenechává lidi na pochybách a u nejrůznějších dohadů. A jestli Mesiášem skutečně je, ať už podle toho také konečně začne jednat a nehraje si dál na schovávanou.

K těmto Janovým pochybnostem o Ježíšově mesiášství nemalou mírou přispělo i to, že Jan seděl ve vězení. Tak tedy Mesiáš přišel a on, Jan - ten, který mu připravoval cestu a nasazoval pro něj kůži - kdesi uvězněn, trpí. A trpí proto, že na adresu nemravného a krutého krále Heroda řekl pravdu. Toto byla jeho jediná vina - nemlčel, řekl nahlas to, co si ostatní lidé jen šeptali. A Ježíš se Jana nezastal, nepodnikl nic pro jeho vysvobození, nepodnikl také nic proti hanebnému Herodovi, který svým životem nebyl v žádném případě dobrým příkladem svým poddaným. Kde tedy zůstala ona „sekera“, o které Jan kázal, kde zůstal „Boží soud“, když i nadále spravedlnost měla vyhrazeno pouze jedno místo - a to ve vězení; a násilí, nepravosti a hřích bujely dál?

Nakonec však nejde ani jen o to, že tenkrát zapochyboval samotný Jan. Vždyť on vlastně tehdy těmito slovy vyslovil všeobecné lidské pochybnosti o Ježíši Kristu, které naplňují každý úsek dějin tohoto světa a lidstva. Je to v textu naznačeno tím, že nemluvil pouze sám za sebe, že je toto slovo pověděno v množném čísle: **„Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“**

I nám se nejednou zdá, jakoby Ježíš Kristus ani nebyl skutečným Mesiášem a Spasitelem, který by nám lidem pomohl v tak zapeklitých situacích tohoto světa. Dnes je kolem nás mnoho lidí, kteří Ježíše Krista přímo odmítají, známá věc. Takoví byli také tenkrát - poslali Ježíše na kříž. Ale dnešní lidé, kteří odmítají Ježíše Krista i s jeho evangeliem, často vyšli z křesťanských církví. A tyto lidi není možné šmahem odsoudit jako nějaké „bezbožníky“, kteří si ve své nevěře snaží pouze najít zástěrku pro svůj nevázaný život a své nemravné činy. Trápí je často pomýšlení na to, kolik je ve světě nejrůznějšího zla a nepravostí. Válka stíhá válku a není vlastně chvíle, aby pro lidskou zlobu, nepřátelství a nenávist netekla krev; slzy na lidských tvářích ani nestačí osychat a již jsou tu bolesti, ztráty, trápení nové. Kolik je tu křivd, násilností, ubližování! Kolik nejrůznějších nemocí, neštěstí, lidé mnohde žijí na pokraji smrti hladem, ve špíně a za děsivých životních podmínek. Jak se jen na to vše může Bůh dívat? Jak jen může Bůh nechat svět běžet dál jak běží? „Dobře, Ježíš přišel, ale na světě se nic nezměnilo“, říkají mnozí. Svět, místo toho, aby šel k lepšímu, k lepší budoucnosti, spěje stále k horšímu a bídy a děsu na světě stále přibývá.

Mnohým lidem skutečně jsou právě tyto neblahé skutečnosti vážnou překážkou víry v Ježíše Krista a ve spasení skrze něj. Rádi by Krista viděli v nějaké mohutné akci, aby se „protrhla nebesa“ a Bůh konečně do běhu tohoto světa, promluvil mocnou řečí, jestli skutečně je. Podle mínění mnohých, by měl Bůh zakročit proti nejrůznějším formám zla, měl by zjednat nápravu, zavést pořádek, odstranit ze světa vše, co působí zármutek. A protože toto lidské očekávání zůstává nesplněno, ohlížejí se lidé po mesiáši jiném, a záchranu a lidské východisko hledají u někoho jiného než u Ježíše Krista. - Vážný otazník nad Ježíšem Kristem si nedělají pouze lidé, kteří předem říkají, že nevěří a necítí potřebu se tím zabývat.

Ale také v nás, kteří jsme uvěřili, se kolikrát ozvou nejrůznější pochybnosti. Nejen že nás všechny tyto věci, které byly vypočítány, trápí také, jako všechny ostatní, kteří na světě hledají ráj, a zatím se stále znovu propadají spíše do pekel. Ale nad to prožíváme ještě své specifické trápení všech věřících lidí. Vsadili jsme opravdu správně, jestliže jsme svůj život naorientovali na Ježíše Krista a vydali se za ním jako jeho učedníci? Vždyť si tím častokrát přece velmi komplikujeme svůj život už beztak dost složitý. Vždyť si přiděláváme starosti a problémy, protože s naší vírou jsou spojeny všelijaké nevýhody, ústrky a újmy. Nezávidíme lidem nevěřícím, kteří se prostě o Boží věci nestarají a také jsou živi - kolikrát mnohem lépe než my? Aspoň se nám to tak jeví. Nemají to nakonec všechno lehčí a jednodušší?

A podíváme-li se na své vlastní řady všelijak prořídle a nepevné, na mdlobu církve, na to, jak je Kristus stále více ze světa vytlačován jako cosi nadbytečného - jak daleko máme k Janově pochybovačné otázce: **„Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“**

Zvláštní ale je, jak Ježíš Kristus sám na tyto pochybnosti Janovi odpovídá: **„Slepií vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají z mrtvých a chudým se zvěstuje evangelium. A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží (nepohoršuje).“** Ježíš odkazuje na předpovědi proroka Izaiáše a připouští možnost, že se nad ním mohou a budou lidé pohoršovat a urážet. Ale naše lidské pohoršování je především dílem naší lidské nedůtklivosti a netrpělivosti a také dílem

toho, že máme o Mesiáši své lidské představy, že za střed všeho uznáváme zemi a člověka na ní. Tajemství Kristova příchodu je přece v tom, že on není jen tím, který přišel, ale zároveň tím, který **„má přijít“**.

Poprvé Kristus přišel, aby svým křížem Bohu zaplatil výkupné za naši spásu. Až však přijde podruhé, nepřijde už proto, aby mu byla na hlavu posazena koruna z trní, ale přijde jako Pán pánů a Král králů. Nyní ještě zůstává Kristem trpícím ve svých **„nejmenších bratrích“**, proto, aby každý sám, svou vlastní rukou, o sobě napsal svůj „kádrový posudek“, bez jakýchkoliv příkras a vypočítavosti, protože nás všechny drží pouze ve víře a ne ve vidění. Jednou bude každý bez výmluvy, protože to, co každý z nás svým životem napíše, to také ukáže, co je doopravdy v nás.

Pochybnosti v čase tříbení, pokušení a nejrůznějších zkoušek jistě přichází a přicházet budou, a přece **„blahoslavený je ten, který se nad ním neuráží (nepohoršuje).“**

Apoštolé před radou volají (Sk 4,12): **„Není pod nebem jiného jména, zjeveného lidem, jímž bychom mohli být spaseni.“** A učedníci a jejich představitel Petr (J 6,69): **„Pane, ke komu půjdeme, ty máš slovo věčného života? A my jsme uvěřili a poznali, že ty jsi Kristus, ten Syn Boha živého.“**

Amen.